

Notarialne poświadczenie dziedziczenia

Dowiedz się więcej na www.ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Zgodnie z art. 1025 § 1 KC ustalenie nabycia spadku może nastąpić według wyboru zainteresowanego w drodze sądowej przez stwierdzenie nabycia spadku albo z pominięciem tej drogi przez sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia przez notariusza. Stosownie do wynikającego z art. 1025 § 2 KC domniemania prawnego, skutecznego *erga omnes*, osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku albo poświadczenie dziedziczenia, jest spadkobiercą.

Przepisy regulujące postępowanie sądowe w sprawach o stwierdzenie nabycia spadku zawarte są w art. 669–679² KPC. W zakresie nieuregulowanym tymi przepisami zastosowanie mieć będą kolejno przepisy wstępne o postępowaniu w sprawach z zakresu prawa spadkowego (art. 627–628 KPC), przepisy ogólne o postępowaniu nieprocesowym (art. 506–525 KPC), odpowiednio przepisy o procesie (art. 15–505³⁹ w zw. z art. 13 § 2 KPC) oraz przepisy tytułu wstępnego Kodeksu postępowania cywilnego (art. 1–13 KPC).

Natomiast przepisy regulujące sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia przez notariusza zawarte są w art. 95a–95p PrNot. Przepisy te normują kolejno podstawy sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia, krąg osób zainteresowanych poświadczeniem dziedziczenia, zasady sporządzenia i warunki formalne protokołu dziedziczenia, przesłanki sporządzenia i odmowy sporządzenia aktu poświadczenia dziedziczenia, wpis aktu poświadczenia dziedziczenia do Rejestru Notarialnego, zasady działania tego rejestru, skutki prawne rejestracji aktu poświadczenia dziedziczenia i uchylenia zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.

W założeniach ustawodawczych wprowadzenie do polskiego systemu prawnego poświadczenia dziedziczenia miało z jednej strony ułatwić i przyspieszyć uzyskanie dokumentu urzędowego wykazującego uprawnienie spadkobiercy do dziedziczenia, z drugiej strony zaś – zapobiegać nadmiernemu obciążeniu sądów powszechnych sprawami spadkowymi.

W transgranicznych sprawach spadkowych, wskazanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 650/2012 z 4.7.2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego (Dz.Urz. UE L Nr 201, s. 107 ze zm.) wydawane jest europejskie poświadczenie spadkowe, które wywołuje podobne skutki, jak stwierdzenie nabycia spadku i notarialne poświadczenie dziedziczenia.

Zarysowana regulacja prawa dotycząca notarialnego poświadczenia dziedziczenia wymaga pogłębionej analizy prawnej. Rodząca się w tym zakresie praktyka notarialna

i sądowa oraz nauka postępowania i prawa cywilnego sygnalizuje wiele problemów i wątpliwości co do stosowania tego instrumentu prawnego. Dotyczy to także wymienionego rozporządzenia Nr 650/2012, zwłaszcza w zakresie jego relacji względem prawa krajowego oraz norm kolizyjnych prawa prywatnego międzynarodowego.

Ze zrozumiałych względów problematyka notarialnego poświadczenia dziedziczenia jest przedmiotem dużego zainteresowania zwłaszcza notariuszy oraz organów samorządu notarialnego, które inspirują i wspierają badania naukowe w tym zakresie. Oddawana do rąk Czytelników niniejsza monografia wychodzi naprzeciw temu zainteresowaniu. W znaczącej większości zawiera ona zbiór studiów poświęconych notarialnemu poświadczeniu dziedziczenia zaprezentowanych częściowo na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Od stwierdzenia nabycia spadku do poświadczenia dziedziczenia”, zorganizowanej wspólnie przez Radę Izby Notarialnej w Łodzi, Sąd Apelacyjny w Łodzi oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego, która odbyła się w Łodzi w 2018 r.

prof. dr hab. *Andrzej Marciniak*
Uniwersytet Łódzki

[Przejdź do księgarni →](#)